

L'EDUCACIÓ PRIMERENCA DE LA CRIATURA AMB TRASTORNS DEL LLENGUATGE 23886

FITXA DE L'ASSIGNATURA

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: L'educació Primerenca de la criatura amb trastorns del llenguatge i de l'audició

Titulació: Logopèdia

Tipus d'assignatura: Troncal () Obligatòria () Optativa (x)

Crèdits ECTS¹: 4.5

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Al finalitzar l'assignatura l'alumne serà capaç de:

- Conèixer els processos d'adquisició del llenguatge oral de la criatura oient i de la criatura sorda des dels diferents enfocaments teòrics.
- Valorar les capacitats comunicatives i lingüístiques de les criatures amb sordesa
- Valorar les necessitats informatives, formatives i d'acompanyament psíquic de les famílies amb criatures sordes.
- Aplicar les estratègies adequades d'orientació i consell familiar.
- Elaborar i aplicar les estratègies d'estímul a l'adquisició del llenguatge oral en els primers anys de vida.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR:

- Integrar els coneixements de diferents disciplines tal com la Lingüística, Física Acústica, Psicologia Evolutiva, Psicologia Clínica per a comprendre les criatures sordes i les seves famílies.
- Capacitat d'escolta terapèutica i d'establir relacions empàtiques en vers les famílies amb criatures sordes.

¹ 1 crèdit ECTS= 25 hores (hores de treball a classe + hores de treball autònom)

- Elaborar noves tècniques de intervenció en funció de la valoració de les criatures sordes i les seves famílies en funció dels avenços tecnològics i de cribatge neonatal.
- Capacitat de treball en equips multidisciplinars

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

- a) Estratègies d'Ensenyament-Aprentatge desenvolupades per la professora
- Classes magistrals
 - Preparació de dossiers de lectures i seguiment de cerques bibliogràfiques
 - Organització de sessions de debat teòric
 - Sessions pràctiques amb vídeos en les que s'apliquen els coneixements diagnòstics, es presenten estratègies de intervenció i es plantegen les qüestions pertinents a fi d'elaborar les estratègies de intervenció adequades a cada cas.
 - Preparació de visites a l'escola annexa del campus, escola d'agrupament de criatures sordes, a fi de suggerir que l'alumnat es plantegi problemes i n'elabori-hi les possibles respostes.
 - Tutoria per que l'alumnat desenvolupi un projecte de treball en grup sobre un tema monogràfic de l'assignatura.
- b) Activitats que realitzaran els alumnes
- Assistència a classes
 - Recerca d'informació
 - Lectures i participació en debats
 - Elaboració d'informes sobre: casos transcrits del vídeo i dades obtingudes en les visites a l'escola.
 - Elaboració d'un projecte de treball monogràfic.
 - Participació a les tutories.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

1. EL PERQUÈ I EL COM DE L'EDUCACIÓ PRIMERENCA

- Definició
- Períodes crítics
- L'educació primerenca centrada en la família
- Els elements de Psicologia que ha de tenir el/la logopèda

- La coordinació multidisciplinar
2. DETECCIÓ- DIAGNOSI I PRIMER ACOLLIMENT DE LA CRIATURA I DE LES SEVES FAMÍLIES
 - Situació actual a Catalunya
 - El protocol recomanat
 - La coordinació de recursos.
 3. L'IMPACTE DE LA SORDESA EN LES CRIATURES AFECTADES. CARACTERÍSTIQUES GENERALS
 - La atenció dividida
 - El retard en la adquisició del llenguatge
 - Variables influents: edat de la pèrdua, grau, medi familiar, qualitat de l'amplificació
 - Els efectes de l'educació primerenca
 - La qualitat de l'educació primerenca
 4. L'IMPACTE DE LA SORDESA EN ELS MEDIS FAMILIARS. VIVÈNCIES (I)
 - Diversitat de famílies
 - L'impacte vivencial: fases
 - L'estrès
- L'IMPACTE DE LA SORDESA EN ELS MEDIS FAMILIARS. ESTILS COMUNICATIUS I EDUCATIUS (II)
- Els estils comunicatius
 - Els estils educatius
5. METODOLOGIA D'ATENCIÓ I D'ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES
 - Expectatives de les famílies en vers programes i especialistes
 - Actuació d'escolta terapèutica i d'actuació segons les fases
 - Informació i formació. Programes.
 6. METODOLOGIA D'ESTÍMUL A LA COMUNICACIÓ I A L'APRENENTATGE DEL LLenguatge ORAL. PRIMERA VALORACIÓ (I)
 - La valoració del medi familiar
 - La valoració global de la criatura: comunicatiu, psíquic, lingüístic,
 - Adaptació protètica. Edat auditiva
 8. METODOLOGIA D'ESTÍMUL A LA COMUNICACIÓ I A L'APRENENTATGE DEL LLenguatge ORAL. CRITERIS DE SELECCIÓ DEL MÈTODE (II)
 - El complement de la visió i l'audició per la adquisició del llenguatge oral
 - L'aplicació dels mètodes.
 9. ELS DOS PRIMERS ANYS DE VIDA . VALORACIÓ(I)
 - Avaluació. Instruments. La col·laboració de la família
 - Desenvolupament comunicatiu
 - Dels primers sons a les primeres paraules significatives

10. ELS DOS PRIMERS ANYS DE VIDA. INTERVENCIÓ (II)

- Estratègies Criatura: comunicació, emissió oral
- La atenció auditiva
- Les primeres paraules significatives: contextos,
- Activitats de la família
- Visites domiciliaries

11. DELS DOS ALS TRES ANYS DE VIDA: INTEGRACIÓ A L'ESCOLA BRESSOL

- La consolidació de la funció simbòlica
- Interès de l'escola bressol

12. L'ETAPA DE 3 A 6 (I) EL DESENVOLUPAMENT SOCIO-AFECTIU

- La teoria de la Ment
- El joc simbòlic
- Estratègies de intervenció
- La relació amb els companys oïdors: coneixement mutu

13. L'ETAPA DE 3 A 6 (II) EL DESENVOLUPAMENT LINGÜÍSTIC

- L'augment de vocabulari
- El discurs narratiu
- La comprensió oral
- Estratègies de intervenció

14. L'ETAPA DE 3 A 6 (III) EL DESENVOLUPAMENT PRAGMÀTIC

- El ús del llenguatge en tots els contextos
- El treball amb la família
- L'aprenentatge en jocs cooperatius

15. L'ETAPA DE 3 A 6 (IV) LA REPRESENTACIÓ LINGÜÍSTICA DE LES ACTIVITATS LÒGIQUES I D'ORDENACIÓ TEMPORAL I ESPACIAL

- El camp semàntic de les paraules i les activitats de classificació i de seriació
- La descripció i les relacions espacials
- Les relacions temporals

16. ELS ENTORNS EDUCATIUS

- Parvulari
- CREDAs
- Associacions de famílies

BIBLIOGRAFIA

Cabañero, M.A. i altres (2001) “Enquesta sobre el cribatge de la sordesa congènita a Catalunya” *Pediatría Catalana*, 61, p.p. 157-159

Calvo, J.C. y Maggio, M. (2003) *Audición Infantil: Marco referencial de adaptación audioprotésica infantil* Clipmedia Ediciones Barcelona.

Dromi, E. (2003) Assessment of Prelinguistic Behaviors in Deaf Children: Parents as collaborators. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8:367-82

Furmanski, H. (2003) *Implantes Cocleares en Niños. (Re) Habilitación auditiva y Terapia auditiva verbal*. Nexus Ediciones

GISTAL (2002) *L'alumnat Sord a les Etapes Infantil i Primària. Criteris i Exemples d'Intervenció Educativa*. Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra,

Grandari, F. (2003) “Aspectos Relacionados con la Implantación de Programas de Identificación e Intervención habilitadora Precoz” *FIAPAS* n° 90 Gener/ Febrer 2003 p.p. 57-61

Ling, D. (1985) *Early Intervention for hearing–Impaired Children: total Communication Options* College Hill press San Diego.

Ling, D. (1985) *Early Intervention for hearing –Impaired Children: Oral Options* College Hill press San Diego.

Lutterman, D. (1979), trad. al castellà (1985) *El niño sordo como orientar a sus padres*. Ediciones Científicas La prensa médica mexicana. México.

Lutterman, D. et al. (1999) *The young Deaf Children* York Press Inc., Baltimore Mayland.

Martínez, R. y otros (2003) “Resultados de aplicar durante 1 año un protocolo universal de detección precoz de la hipoacusia en neonatos” *Acta Otorrinolaringol. Esp.* 54; p.p. 309-315

Medà, C. (2001) “Detección de la Sordera e Intervención Temprana” *Comunicar* n° 15

Palacios, J. (1987) “Contenidos, estructuras y determinantes de las ideas de los padres. Una investigación empírica” *Infancia y Aprendizaje* 39-40 p.p.113-136

Palacios, J. y otros (1994) “Evaluación de los contextos familiares y extraescolares en los años preescolares: escalas HOME y ECCERS” *Infancia y Aprendizaje* 66, p.p.71-88

Prats, R. (2001) “Perspectives del cribatge de la hipoacúsia neonatal a Catalunya” *Pediatría Catalana*, 61, p.p. 165-166

Silvestre, N., Cambra, C., Laborda, C., Mies, A., Ramspott, A., Rosich, N., Serrano, C. y Valero, (2000) *La Sordera Comunicación y Aprendizaje* Ed. Mason Barcelona.

Silvestre, N. i Cambra, C. (2001) *Orientació Familiar de la Criatura Sorda*. Vídeo Ed. GISTAL Departament de Psicologia de L'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Silvestre, N & Laborda, C. (2005) Los inicios de la comunicación y la adquisición del lenguaje oral en el alumnado con sordera en Victor Acosta (Ed.) *La Sordera desde la diversidad cultural y lingüística* Masson. Barcelona p.p. 83-113

Spencer, P.E., Erting, C.E. & Marschark, M (2000) *The Deaf Child in the Family and at School. Essays in honor of Kathryn P. Meadow-Orleans.* Lawrence Erlbaum Associates Publisher London

Talbot, P. (2002) *Temas de Terapia Auditivo-Verbal: Una Selección de Apuntes.*

Vinter, S. (1994) *L'Émergence du Langage de l'Enfant Déficient Auditif. Des premiers sons aux Premiers Mots.* Masson Paris

Yoshinaga Itano, Ch. (2003) From screening to Early Identification and Intervention: Discovering Predictors to Successful Outcomes for Children with Significant Hearing Loss. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8: 1 Winter. p.p. 11-30

VI. AVALUACIÓ

Per a l'avaluació final es tindrà en compte la valoració de les activitats que segueixen tenint un impacte de menor a major en la nota final.

- Recerca d'informació
- Lectures i participació en debats
- Elaboració d'informes sobre: casos transcrits del vídeo i dades obtingudes en les visites a l'escola.
- Elaboració d'un projecte de treball monogràfic.
- Dos exàmens parcials.

PLANTILLA DE L'ASSIGNATURA

Temes o blocs temàtics	Competències que es desenvoluparan (del Perfil de Competències de la Titulació)	Metodologies docents d'ensenyament-aprenentatge (incloure activitats presencials i no presencials)	Indicadors de les competències que demostren el seu assoliment.	Procediments d'avaluació i ponderació		Estimació d'hores dedicades a l'assignatura	
				Proced.	Pond.	Professor ²	Alumne ³

² **Hores professors:** Inclou hores presencials a l'aula, preparació de materials, tutories i avaluació dels estudiants.

³ **Hores estudiants:** Inclou hores presencials a l'aula , tutories, treball autònom.